

مشکلات کار و زندگی در عسلویه

شانزدهم فروردین ماه هشتاد و هفت

مهیندخت مصباح

فعالان اتحادیه سراسری کارگران اخراجی و بیکار به جمع‌آوری امضا برای افزایش حداقل دستمزد کارگران و مزدبگیران ادامه می‌دهند. این اتحادیه کارگران را به مبارزه متحدانه برای دریافت دستمزد مناسب با نیازهای زندگی امروزی فراخوانده است. این اتحادیه نامه‌ای نیز به شورای عالی کار و کمیته دستمزدها نوشته و خواستار تعیین سقف دستمزدی شده که کارگران را زیر خط فقر قرار ندهد.

جوآنمیر مرادی از مسئولان اتحادیه نامبرده در گفتگو با دویچه‌وله از شرایط کار کارگاهها و کارخانجات جنوب کشور می‌گوید.

ارتباط و فعالیت صنفی شما با کارگران چه کارخانه‌ها و کارگاههایی در جنوب کشور است؟

ما ارتباطمان با کارخانه‌های جنوب و بویژه کارخانه‌های منطقه‌ی عسلویه فارس جنوبی، پالایشگاهها و پتروشیمی‌هایی است که در ارتباط با پالایشگاه کار می‌کنند. با کارگرها ارتباط نزدیک داریم. شاید با اکثر پروژه‌هایش، نه همه، ولی اکثر پروژه‌هایش ما ارتباط نزدیک داریم.

شما مشکلات و خواسته‌ها را از طریق نمایندگان کارگران بررسی و هماهنگ می‌کنید یا به شکلی دیگر؟

ما در جاهایی که تشکل‌های کارگری وجود ندارد، سعی می‌کنیم از طریق جمع‌های دوستانه، مشکلات را بررسی کنیم.

دلیل این‌که در بسیاری محیط‌های کارگری، تشکلی وجود ندارد چیست؟

در ایران حق ایجاد تشکل برای کارگرها به رسمیت شناخته نشده است. موارد زیادی هستند که از طرف ادارات دولتی برای ایجاد تشکل، مانع تراشی شده یا حتی تشکل‌های موجود را سرکوب کرده‌اند.

آیا جمع‌بستی از مشکلات کارگری شاخص در جنوب کشور دارید؟

در منطقه‌ی جنوب و بخصوص عسلویه هیچ کارخانه‌ای بدون مشکل وجود ندارد. حتا زندگی روزمره‌ی کارگرها که برمی‌گردد به محیط کار و محل خوابگاهها واقعا اسفناک است. شما اگر آنجا بیایید، می‌بینید که از یکطرف پالایشگاهها و صنایع سودآور خ بزرگ، ساختمان‌ها، آپارتمانهای اداری وابسته به ارگانها و شرکت نفت سر به فلک کشیده‌اند و از طرف دیگر، در خوابگاه‌های کارگران کمترین امکانات زندگی را مشاهده می‌کنید. مثلا حمام، آب بهداشتی. حتی مشکلاتی که به زبان آوردنشان راحت نیست.

اگر بتوانید بخشی را بیان بکنید، خوب خواهد بود. گزارشهای زیادی منتشر می‌شود در مورد اینکه امکانات تفریحی عسلویه خیلی کم است، فشار کار خیلی زیاد است. بخاطر محرومیت‌ها و مشکلات شدید، من خوانده‌ام که در

خوابگاه‌ها، قمار می‌کنند یا مسایل دیگر...

طرز زندگی کارگران عسلویه بحدی وحشتناک است که اصلا جایی برای صحبت از امکانات تفریحی و اینجور چیزها نمی‌گذارد. آنجا شما از کنار هر خوابگاهی که بگذرید، بوی مواد مخدر در حال استعمال می‌شنوید. زیر پتوهایشان را که نگاه بکنید، انواع حشرات مضر مثل شپش و ساس می‌بینید. از طرفی وقتی می‌خواهند مثلا ضد عفونی کنند، بوی سم واقعا گیج‌کننده است و خود حشرات هم بر اثر تداوم، نسبت به سمپاشی‌ها مصونیت پیدا کرده‌اند. در عسلویه از اعتیاد گرفته تا بیماری‌های جورواجور عفونی بیداد می‌کند.

در خبرها هست که در عسلویه شمار زیادی لیسانسیه‌ها و مهندسان بیکار، دبیران اخراجی یا از این قبیل، برای کسب درآمد، کارگری ساده می‌کنند. آیا آماری از اینگونه افراد در دست دارید؟

به‌طور مشخص ما آماری نداریم. ولی خب عسلویه معروف است به تبعیدگاه. این را هم بگویم که کم نیستند آنهایی که از بیکاری و بی‌پولی به آنجا می‌آیند و گرفتار همان بلایای شایع در عسلویه می‌شوند. از معلم اخراجی گرفته تا کارگر باز خرید شده. به‌ر صورت، شما در عسلویه انواع آدمهایی که بخاطر فرار از فقر و نداری به آنجا روی آورده‌اند می‌بینید.

طوماری که به ابتکار فعالین اتحادیه سراسری کارگران اخراجی و بیکار تهیه شده، الان به چندتا امضا رسیده؟

من تا قبل از عید که اطلاع داشتم، حدود سه هزار و خرده‌ای بود. البته این تعداد به این دلیل است که ما دیر شروع کردیم. یعنی دو هفته قبل از پایان سال. خوشبختانه علی‌رغم مشکلاتی که برای ما از طریق حراست شرکت‌ها و نیروهای امنیتی ایجاد کردند و چند نفر از دوستانمان را در حال جمع‌آوری امضا دستگیر و تهدید به اخراج کردند، باز امضاهای زیادی پای تومار است. البته دوستان ما را بعد از بازداشت آزاد کردند. خود همین اما موضوع امضا کردن و امضا گرفتن را دشوار می‌کند. به‌رحال ما در صورت پاسخ ندادن به خواسته‌های کارگری، در سال جدید هم جمع‌آوری امضاء را ادامه می‌دهیم.

در رابطه با توضیحاتی که پیرامون مسایل عسلویه می‌دادید، آیا آگاهی کارگری، آگاهی صنفی در چنین فضایی وجود دارد؟

شاید خیلی‌ها این عقیده را داشته باشند که آگاهی صنفی تنها از مطالعات مداوم یا کار متشکل حاصل می‌شود. اینها ولی بخاطر ملموس بودن مشکلات است که جذب می‌شوند. اصلا آن کارگرهایی که دچار آن بلاهای آنچنانی شدند، نظرشان این بود که شرایط، این موقعیت را برایشان ایجاد کرده است. آنها تمایل دارند که هرچه سریعتر از این وضع نجات پیدا کنند.

اطلاع دارید که حدود چند نفر در عسلویه مشغول به کار هستند؟

حدودا می‌شود گفت بین ۳۰ تا ۴۰ هزار تا باشند. البته قبلا بیشتر از این بود، ولی الان بخاطر به تعطیلی کشیده شدن بعضی از پروژه‌ها، بخاطر شرایط جاری شاید حدود ۲۰ هزار نفر کارگر نسبت به پارسال یا پیرارسال کم شده‌اند.

مصاحبه‌گر: مهیندخت مصباح

دوچپه وله

۲۰۰۸-۰۴-۰۴